

HÍRLEVÉL

XI. évfolyam 4. szám, 2010. május-június
Kiadja: az Országos Burgonya Szövetség és Terméktanács
1054 Budapest, Akadémia u. 1. Tel./fax: 269-0589, és 354-0460
www.obtt.hu; obtt@t-online.hu
Felelős szerkesztő: Kecskés Gábor elnök

Tartalom:

1. Európai Unió agrárpolitikai hírei
2. Terméktanácsi közlemények
3. Piaci információk

1. Európai Unió agrárpolitikai hírei

Valójában milyen célt szolgálnak a támogatások? – a Közös Agrárpolitika „tabu” kérdése
(Chris Horsemen – Agra Europe – cikkének kivonatos fordítása)

Csak néhány hónapja lehetett, hogy az Európai Bizottság feltárta a 2014-et követő időszakra vonatkozó, a mezőgazdaság jövedelmezőségét támogató programja első javaslatait, de egy dolog nagyon is világosság vált: az Egységes Mezőgazdasági Támogatás (SFP) jelenlegi formájában radikális változtatásra szorul.

A mezőgazdasági miniszterek, Dacian Ciolos új mezőgazdasági biztos, és az Európai Parlament egyre befolyásosabb mezőgazdasági bizottságának tagjai részéről az elmúlt hetekben tett bejelentések nem hagynak kétséget a felől, hogy a recipiensek segélyezésén alapuló mezőgazdasági támogatások rendszere elavult. Még nincs jele azonban a megegyezésnek arra vonatkozóan, hogy mi helyettesítheti a SFP-t, vagy hogy miként épüljön fel az újgenerációs mezőgazdasági támogatások rendszere.

Az legalább világos, hogy a KAP két pillért meghatározó jelenlegi koncepciója:

- egyik a piac és a jövedelem támogatására,
- a másik a mezőgazdasági termelés és a vidéki gazdaság szélesebb körben ható intézkedéseire vonatkozik,

2014 után is fennmarad. A mezőgazdasági jövedelmeket az elmúlt 18 hónapban ért megrázkódta véget vetett annak a korábban népszerű gondolatnak, hogy csak a legalapvetőbb piaci- és jövedelemtámogatási elemeket tartalmazó, integrált közös vidékfejlesztési politikát kell alkotni.

Két politikai tényező együttes hatása ugyanakkor a SFP jelenlegi formában történő fenntartását erősíti. Az egyik, hogy világossá vált az európai mezőgazdasági miniszterek előtt, hogy a jövőben minden agrárpolitikai intézkedésnek koncepciójában indokolhatónak kell lennie az európai közvélemény előtt, már csak azért is, mert ez a minimum, amit az európai pénzügyminiszterek elvárnak, hogy továbbra is támogassák az agrárszektor.

Ez azt jelenti, hogy a jelenlegi rendszer, amikor is két ugyanabban a faluban gazdálkodó gazda egymástól jelentősen eltérő hektáronkénti támogatást kap, amiért mást termelnek, vagy termelt az elődjük 10 évvel ezelőtt, – már nem védhető.

A másik tényező pedig az, hogy a 12 új tagállam egyre erőszakosabban követeli egy új rendszerre való áttérést, amelynek az irányukban való negatív elfogultsága nem annyira nyilvánvaló.

Az új tagállamokban a hektáronkénti kifizetések átlaga jelentősen elmarad az EU-15-ök támogatási átlagától, és ez így lesz a jövőben is, hacsak határozott döntéssel nem szakítanak a múlttal. Az új tagállamok a 27 tagállamban harmonizált, egységes átalánytámogatási rendszer mellett érvelnek. Ez azonban egyáltalán nem praktikus megoldás, annak ellenére, hogy az adminisztrációs

költségeket jelentősen meg lehetne takarítani Brüsszelben és a nemzeti fővárosokban is. Egy ilyen változás felére csökkentené a kifizetések átlagát pl. Görögországban, amely nem az EU leg-gazdagabb állama, de majdnem 200 %-kal megnövelné a kifizetéseket Lettországban.

Ezen túl, a Bizottság több tanulmánya is mutatja, hogy a tisztán átalánytámogatás szétdőlná a szektorok közötti arányokat, legjobban a kertészet járna, mintegy 70 %, ugyanakkor átlagosan 15 %-kal csökkentené a tehenészetek támogatását. Ezen nehézségek miatt aggódva az Európai Parlament és a Bizottság tagjai követelték a rendszer finomítását, hogy növeljék annak gazdasági érzékenységét. Az egyik javaslat az összes tagállamban egységesítené a támogatást, de megteremtené annak lehetőségét is, hogy figyelembe vegyék az adott ország vásárlóerejét is (PPP – vásárlóerő paritás).

Megvalósítása esetén ez a javaslat is komoly egyenlőtlenségeket alakítana ki. A luxemburgi farmerek kizárólag az ország szolgáltatóiparának köszönhető gazdagságuk miatt többelhez jutnának, míg az EU legszegényebb országának, Bulgáriának gazdái sokkal kevesebbet kapnának.

Ehhez a meglehetősen zavaros egyveleghez még hozzájön a DG Agri további javaslata, miszerint a támogatások meghatározásánál figyelembe kell venni a kedvezőtlen területekre (LFA) utaló mutatókat is. E szerint a nehéz körülmények között gazdálkodó farmerek magasabb hektáronkénti támogatásban részesülnének, mint a jó körülmények között gazdálkodó társaik.

Elteltekintve attól a ténytól, hogy a legkedvezőtlenebb területeket figyelembe vevő közvetlen kifizetések összemosnák a két pillér közötti határokat, és azt, hogy a legkedvezőtlenebb területek kritérium rendszere folyamatban lévő felülvizsgálata okán egy ilyen javaslat politikai veszélyeket is rejt magában, felmerül az az alapkérdés is, hogy egyáltalán mi a mezőgazdasági támogatások célja?

A történelmileg kialakult támogatási rendszereknél nincs helye az ilyen típusú kérdéseknek. A támogatást kifizetik, mert a recipiens jogosult rá, vagy azért amit termel, vagy azért amit termelt, vagy egy teljesen regionális megközelítés szerint azért, mert egy adott tagállamban, az adott időszakban minden termelő kapott támogatást.

Tény, hogy az utóbbi 20 év folyamán a legtöbb EU támogatás a piaci támogatások csökkentése kompenzálását célozta, és a hektáronkénti támogatások rátájának különbözősége az egyes tagországok mezőgazdasági tradícióinak eltéréseivel magyarázható. De ez az oka annak is, hogy miért a legnagyobb és (általában) a leggazdagabb termelők kapják a legnagyobb támogatási csekket.

Ez egy olyan helyzet, amelynek kialakulását az átalánytámogatás bevezetésével nem lehet megakadályozni – mert azok, akik a legtöbb hektárral rendelkeznek, a legtöbb pénzt is fogják kapni.

Becsült hektáronkénti támogatások az EU-ban, a vásárlóerő paritást figyelembe vevő EU átalánytámogatás alapján

	GDP/fő		jelenlegi átlag		becsült átlag		vásárlóeszköz	
	€	EU átlag %	€/ha	€/ha	€/ha	%	igazítva	
EU átlag	24.900	100,00	260	260	260	0		
Ausztria	30.600	122,80	225	319	319	42		
Belgium	28.800	115,70	430	301	301	-30		
Bulgária	9.400	37,70	300	98	98	-67		
Ciprus	23.300	93,60	325	243	243	-25		
Csehország	19.900	80,10	250	208	208	-17		
Dánia	30.200	121,30	400	315	315	-21		

Észtország	17.100	68,80	115	179	56
Finnország	29.400	118,00	245	307	25
Franciaország	27.000	108,50	305	282	- 8
Németország	28.800	115,80	330	301 - 9	-9
Görögország	23.600	94,30	550	245	-55
Magyarország	15.600	62,60	310	163	-47
Írország	36.900	148,10	320	385	20
Olaszország	25.800	103,40	325	269	-17
Lettország	13.900	55,70	90	145	61
Litvánia	14.800	59,30	125	154	23
Luxemburg	68.500	275,20	290	716	147
Málta	19.000	76,40	500	199	-60
Hollandia	32.900	132,20	430	344	-20
Lengyelország	13.600	54,40	205	141	-31
Portugália	18.800	75,60	165	197	19
Románia	10.400	41,60	120	108	-10
Szlovákia	16.900	67,70	205	176	-14
Szlovénia	22.100	88,60	300	230	-23
Spanyolország	26.200	105,0	190	273	44
Svédország	30.600	122,80	235	309	36
Egyesült Királyság	29.100	116,70	245	303	24

Ha az 1. pillér szerinti kifizetések valóban a jövedelmek támogatására irányulnak, akkor logikusnak tűnik a támogatások irányítása oly módon, hogy prioritást nyerjenek azok, aki legjobban rászorulnak a jövedelem támogatásra. Ezek után elképzelhetetlen lesz, hogy az EU lakossága 20%-át kitevő legmódosabb gazdálkodók megkapják a nemzeti szociális támogatások 80 %-át – mint ahogy ez megtörténik az 1. pillér szerinti támogatások esetében.

A legkedvezőtlenebb területek komponens bevezetése az 1. pillér támogatásokba hozzájárulhat ahhoz, hogy biztosítható legyen a gazdaságilag törékeny de szociális és környezeti szempontból fontos gazdálkodási rendszerek számára a túlélés. Ez nem jelentene az EU költségvetése számára további költségeket.

Lehet, hogy a támogatások rendszerének ilyen radikális átalakítása a reformok jelenlegi fordulójától távol álló politikai lépés. De, ha a politikusokat rá lehetne venni arra, hogy legalább vegyék figyelembe az agrártámogatás kulcskérdését: „Támogatás a szegények részére, vagy jutalom a gazdagoknak?” – akkor elérhető némi előrehaladás.

2. Terméktanácsí tájékoztatás

Az EU elnökségét 2011-ben Magyarország látja el. Nagyon fontos, hogy minden ágazat, így a burgonya ágazat is megfelelően felkészüljön erre. Szükséges és elengedhetetlen, hogy a terméktanács tagjait segítsük termékeik piacra jutásában és egyúttal szeretnénk a vásárlók figyelmét felhívni arra, hogy nem minden csomagban található magyar földben termelt burgonya.

Keressék az emblémát és minden burgonyás ételhez magyar burgonyát használjanak, melyet a hírlevél elején látható emblémáról lehet megismerni.

A terméktanács tagjai magyar földben termett burgonyával biztosítani tudják a lakosság ellátását 2011-ben is, ezért figyeljék a fenti-, használják az alábbi emblémát!!

2011

A magyar földben termett burgonyafajták íze semmivel sem helyettesíthető, ezért magyar földben termett, minősített vetőburgonyát használnak 2011-ben is!!

Júniusi fajtabemutatók, szakmai tanácskozások időpontja és helyszíne a következő

Mórahalom, 2010. június 17. Általános iskola és a Heller-tanya

Keszthely, 2010. június 24. Festetics Gy. U. 7. (a szokásos helyen)

Berzence, 2010. június 25. Szabadság u. 16. (a szokásos helyen)

Mindenkit szeretettel várnak a szervezők.

A szeptemberi hannoveri kiállításra és a kapcsolódó programra a jelentkezési határidőt 2010. június 30-ig meghosszabbítottuk. Jelentkezni lehet a Termék Tanács irodai e-mail címén: obtt@t-online.hu

Kérjük Tisztelt Tagjaink megértését a rövidebb EU-s összefoglaló miatt, ugyanis más informatikai rendszerre állt át a partner cégünk, így más rendszerben kapjuk a dokumentumokat. Ha ez a rendszer helyreáll, pótoljuk a burgonyával kapcsolatos tájékoztatásainkat.

Köszönjük megértésüket.

3. Piaci információk

Piaci árak 2010. május-június hónapban a Nagyban Piac Zrt. közlése alapján

Megnevezés	Minimális ár	Maximális ár
Május 20.		
Agria	73.-	80.-
Desireé	60.-	70.-
Kondor	67.-	73.-
Laura	70.-	77.-
Újburgonya	160.-	180.-
Cherie	120.-	150.-
Május 25.		
Agria	80.-	87.-
Desireé	63.-	70.-
Kondor	73.-	80.-
Asterix	77.-	83.-
Laura	77.-	90.-
Újburgonya	170.-	200.-
Cherie	130.-	150.-
Május 31.		
Agria	77.-	83.-

Megnevezés	Minimális ár	Maximális ár
Desireé	67.-	77.-
Kondor	77.-	83.-
Asterix	77.-	80.-
Laura	70.-	77.-
Újburgonya	150.-	170.-
Június 03.		
Agria	80.-	100.-
Desireé	67.-	80.-
Kondor	77.-	90.-
Laura	77.-	87.-
Újburgonya	160.-	180.-
Június 07.		
Agria	90.-	100.-
Desireé	73.-	77.-
Kondor	80.-	87.-
Laura	80.-	90.-
Újburgonya	150.-	180.-

